

بررسی کارآمدی نسبی تکنیک‌های شناختی - رفتاری، دارویی و ترکیب آنها در درمان اختلال وسواس فکری و عملی

دکتر حسن توزنده‌جانی*

دکتر حسن احدی - دکتر علی دلاور - دکتر حسین آزاد*

هدف: این مطالعه به منظور ارزیابی کارآمدی نسبی تکنیک‌های شناختی - رفتاری، دارو درمانی و ترکیب آنها در درمان اختلال وسواس فکری و عملی انجام شده است. مواد و روش‌ها: این پژوهش مبتنی بر نظریه‌های شناختی - رفتاری و زیست شیمیایی درمان اختلال‌های روانی می‌باشد. بدین منظور ما از بین مراجعین زن و مرد (متأهل و مجرد ۱۵ تا ۴۵ ساله) مراجعه کننده به کلینیک‌های روانشناسی، ۴ گروه ۸ نفری به صورت تصادفی جایگزینی انتخاب نموده‌ایم و از مقیاس‌های وسواس فکری و عملی مادسلی، یل بروان و الگوشناختی سالکوسکیس، ون اوپن و آرنتز و دارودرمانی استفاده شده است. نتایج: از لحاظ سن، تحصیلات و مدت ابتلاء و جنسیت تفاوت معنی‌داری میان گروه‌ها وجود ندارد، اما از نظر وضعیت تأهل تفاوت معناداری میان گروه‌ها به چشم می‌خورد. همچنین، هر کدام از روش‌های درمانی به تنهایی موجب کاهش علائم وسواسی، سطح افسردگی، اضطراب، تغییر باورها، افکار ناهشیارانه یا ناسالم و نیز بهبود نسبی سازگاری اجتماعی بیماران شد، اما ترکیب دارودرمانی و تکنیک شناختی - رفتاری نسبت به هر یک از درمان‌ها به تنهایی و گروه کنترل فهرست انتظار بخشی بیشتری داشت. درمان شناختی - رفتاری نیز به جز شاخص بهبود افسردگی در سایر شاخص‌ها نسبت به دارو درمانی برتری داشت. نتیجه‌گیری: به کارگیری ترکیب دارودرمانی و تکنیک شناختی - رفتاری در درمان اختلال وسواس فکری و عملی بیشترین تأثیر را دارد.

واژه‌های کلیدی: کارآمدی؛ تکنیک‌های شناختی رفتاری؛ کلومی پر آمین؛ وسواس.

* عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد نیشابور

* عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی تهران